

Nr 349.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande
av en mellan Sverige och Ungern träffad handelsöver-
enskommelse; given Stockholms slott den 14 september 1946.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 25 juli 1946 och över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed begära riksdagens godkännande av en den 26 juli 1946 mellan Sverige och Ungernträffad handelsöverenskommelse.

GUSTAF.

Gunnar Myrdal.

Handelsöverenskommelse mellan Sverige och Ungern.**Accord commercial
entre la Suède et la Hongrie.**

(Översättning)

Le Gouvernement Suédois et le Gouvernement Hongrois, désireux de faciliter la reprise des échanges commerciaux entre leurs deux Pays, ont convenu ce qui suit:

Article I.

Le Gouvernement Suédois est prêt à autoriser l'exportation vers la Hongrie des marchandises énumérées dans la liste I, annexée au présent Accord; des licenses d'importation correspondantes seront délivrées par le Gouvernement Hongrois.

Article II.

Le Gouvernement Hongrois est prêt à autoriser l'exportation vers la Suède des marchandises énumérées dans la liste II, annexée au présent Accord; des licenses d'importation correspondantes seront délivrées par le Gouvernement Suédois pour les marchandises qui sont ou seraient prohibées à l'importation en Suède.

Article III.

Les deux Gouvernements feront tout leur possible, dans les limites de leurs compétences respectives, pour faciliter les livraisons prévues aux Articles I et II du présent Accord.

Article IV.

Les deux Gouvernements sont d'accord pour faciliter également l'exportation et l'importation de marchandises non énumérées dans les listes I et II sus-mentionnées, pour autant que le permette le ravitaillement de leurs pays.

Svenska regeringen och ungerska republikens regering, vilka ärö angelägna att underlätta återupptagandet av handelsutbytet mellan de båda länderna, ha överenskommit om följande:

Artikel I.

Svenska regeringen är beredd att medgiva utförsel till Ungern av de varor, som uppräknas i den vid denna överenskommelse fogade lista I; motsvarande införselftillstånd skola utfärdas av ungerska regeringen.

Artikel II.

Ungerska regeringen är beredd att medgiva utförsel till Sverige av de varor, som uppräknas i den vid denna överenskommelse fogade lista II; motsvarande införselftillstånd skola utfärdas av svenska regeringen i vad avser varor som ärö eller må bliva underkastade importförbud i Sverige.

Artikel III.

De båda regeringarna skola inom gränserna för sin behörighet i möjligaste mån underlätta de i artiklarna I och II av denna överenskommelse förutsedda leveranserna.

Artikel IV.

De båda regeringarna ärö likaledes överens om att underlätta utförseln och införselfn jämväl av varor som icke uppräknats i ovannämnda listor I och II, i den mån som deras länders försörjningsläge så tillåter.

Article V.

Les paiements relatifs aux échanges commerciaux qui seront effectués pendant la durée de validité du présent Accord seront réglés selon les dispositions de l'Accord de Paiement signé en date de ce jour.

Article VI.

Les deux Gouvernements sont d'accord de nommer une Commission mixte chargée de suivre l'application de cet Accord et de présenter toute suggestion en vue de faciliter les échanges commerciaux et les relations économiques et financières entre leurs deux Pays.

Article VII.

Les deux Gouvernements se communiqueront mutuellement, par l'intermédiaire de leurs Légations, à la fin de chaque mois, les données de permis d'exportation, respectivement d'importation délivré pour les marchandises qui sont ou seraient prohibées à l'exportation respectivement à l'importation.

Article VIII.

Le présent Accord sera mis en application à titre provisoire à dater du 1er août 1946 et sera valable jusqu'au 31 juillet 1947. Il n'entrera définitivement en vigueur qu'à une date qui sera fixée de commun accord entre les deux Gouvernements.

Fait à Stockholm, le 26 juillet 1946.

Pour le Gouvernement Suédois:

Rolf Sohlman.

Pour le Gouvernement Hongrois:

W. Böhm.

Artikel V.

De med varuutbytet sammanhängande betalningar, som skola fullgöras under denna överenskommelses giltighetstid, skola regleras enligt bestämmelserna i det denna dag undertecknade betalningsavtalet.

Artikel VI.

De båda regeringarna äro överens om att utse en blandad kommission med uppgift att följa denna överenskommelses tillämpning samt att framlägga förslag i syfte att underlätta handelsutbytet och de ekonomiska och finansiella förbindelserna mellan de båda länderna.

Artikel VII.

De båda regeringarna skola vid slutet av varje månad genom förmedling av sina beskickningar ömsesidigt meddela varandra uppgifter angående de utförsel- respektive införselftillstånd som utfärdats för varor vilka äro eller må bliva underkastade utförsel- respektive införselförbud.

Artikel VIII.

Denna överenskommelse skall provisoriskt bringas i tillämpning fr. o. m. den 1 augusti 1946 och skall gälla t. o. m. den 31 juli 1947. Den skall sluttgiltigt träda i kraft först vid en tidpunkt som skall fastställas efter gemensam överenskommelse mellan de båda regeringarna.

Som skedde i Stockholm den 26 juli 1946.

För svenska regeringen:

Rolf Sohlman.

För ungerska regeringen:

W. Böhm.

**Skrivelse från ordföranden i den ungerska delegationen till
ordföranden i den svenska delegationen.**

(Översättning)

Stockholm, le 26 juillet 1946.

Stockholm den 26 juli 1946.

Monsieur le Président,

Au cours de nos négociations, le Gouvernement Suédois s'est déclaré prêt à insérer dans la liste I annexée à l'Accord commercial signé en date de ce jour un contingent relatif aux minéraux de fer de 105 000 tonnes pour la période allant du 1er août 1946 jusqu'au 1er août 1947. Cependant, le Gouvernement Hongrois, vu les difficultés de transport, n'est pas actuellement à même de prévoir des livraisons au dessus de 72 000 tonnes pour la période ci-mentionnée. Toutefois, il se réserve le droit de pouvoir demander ultérieurement l'augmentation du contingent de 72 000 tonnes à 105 000 tonnes.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, les assurances de ma haute considération.

W. Böhm.

Herr Ordförande,

Vid våra förhandlingar har svenska regeringen förklarat sig beredd att i den till handelsöverenskommelsen av denna dag fogade lista I uppföra en kontingent för järnmalm av 105 000 ton för perioden 1 augusti 1946 till 1 augusti 1947. Ungerska regeringen är emellertid i betraktande av transportsvärdigheterna, f. n. ur stånd att förutse leveranser utöver 72 000 ton för nämnda period. Den förbehåller sig likväl rätt att senare begära ökning av kontingensten från 72 000 ton till 105 000 ton.

Mottag, Herr Ordförande, försäkrar om min utmärkta högaktnings.

W. Böhm.

**Skrivelse från ordföranden i den svenska delegationen till
ordföranden i den ungerska delegationen.**

(Översättning)

Stockholm, le 26 juillet 1946.

Stockholm den 26 juli 1946.

Monsieur le Président,

J'ai l'honneur d'accuser réception de votre lettre en date de ce jour ainsi conçue:

— — — — —
Je déclare que mon Gouvernement est d'accord sur ce qui précède.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, les assurances de ma haute considération.

Rolf Sohlman.

Herr Ordförande,

Jag har äran erkänna mottagandet av Eder skrivelse denna dag av följande lydelse:

— — — — —
Jag förklarar, att min regering är överens med ungerska regeringen om förestående.

Mottag, Herr Ordförande, försäkran om min utmärkta högaktnings.

Rolf Sohlman.

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Särö den 25 juli 1946.

Närvärande:

Statsråden ERLANDER, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, tillika t. f. minister för utrikes ärendena och t. f. chef för finansdepartementet, anför efter gemensam beredning med t. f. chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Nilsson.

Handelsförbindelserna mellan Sverige och Ungern ha efter det andra världskrigets slut varit i stort sett avbrutna. Sedan från ungersk sida framställts förslag om upptagande av förhandlingar i syfte att återknyta förbindelserna i fråga ha förhandlingar rörande varuutbytet och betalningarna mellan de båda länderna ägt rum i Stockholm under sistlidna juni och innevarande juli månader mellan svenska och ungerska vederbörande, från svensk sida genom en delegation under ordförandeskap av envoyén Sohlman.

Underhandlingarna, vilka från svensk sida förts med ledning av yttranden från statens handels-, livsmedels- och bränslekommissioner, äro numera slutförda och ha resulterat i ett förslag till handelsöverenskommelse med därtill hörande varulistor jämte skriftväxling. Därjämte har upprättats ett förslag till betalningsavtal, innehårande bland annat att en svensk statskredit å intill 5 miljoner kronor skulle ställas till Ungerns förfogande. Detta förslag har förut denna dag i annat sammanhang anmälts av mig i egenskap av t. f. chef för finansdepartementet.¹ Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning förslaget till handelsöverenskommelse. Sistnämnda förslag omfattande handlingar torde såsom bilagor (Bilaga A—E)² få fogas till statsrådsprotokollet.

Handelsöverenskommelsen innehåller i huvudsak följande. Enligt artikel I förpliktar sig svenska regeringen att medgiva utförsel och ungerska regeringen att medgiva införsel av de varor, som angivs i en till överenskommelsen fogad lista I. Artikel II innehåller motsvarande förpliktelse i avseende å ungersk utförsel och svensk införsel av varor, som angivs i en till överenskommelsen fogad lista II. Artikel III stadgar, att de båda regeringarna skola i möjligaste mån underlätta de i artiklarna I och II förutsedda varuleveranserna. Enligt artikel IV skola de båda regeringarna, i den mån försörjningsläget medgiver, underlätta utförseln, respektive införseln, jämväl av varor, som icke upptagits i listorna I och II. I artikel V hänvisas i fråga om

¹ Förslaget till betalningsavtal är intaget å s. 10—11 i denna proposition.

² Här uteslutna. Bilagorna A samt D—E äro fränsett dateringen och underskrifterna likalydande med vid propositionen fogade handlingar med fransk text. Bilagorna B och C upptagna de båda till överenskommelsen fogade varulistorna.

varubetalningarna till bestämmelserna i förenämnda betalningsavtal. Enligt artikel VI skola de båda regeringarna utse en blandad kommission med uppgift att följa handelsöverenskommelsens tillämpning samt att framföra förslag till främjande av handelsutbytet och de ekonomiska och finansiella förbindelserna. Jämlikt artikel VII skola de båda regeringarna genom förmedling av sina beskickningar vid slutet av varje månad ömsesidigt lämna uppgifter angående ställningen i avseende på de utförsel- respektive införselstillsänd, som lämnats för export- respektive importförbjudna varor. Artikel VIII innehåller bestämmelser om överenskommelsens ikraftträdande och giltighetstid, varvid stadgas, att överenskommelsen skall provisoriskt tillämpas från och med den 1 augusti 1946 och gälla till och med den 31 juli 1947. Överenskommelsen skall slutgiltigt träda i kraft vid tidpunkt, som av de båda regeringarna gemensamt fastställes.

Den i artikel I omförmällda lista I över varuslag, som skola medgivas till utförsel till Ungern, upptager bland annat hästar, fisk och fiskprodukter, järnmalm, järn och stål, tackjärn och råskenor, ferrolegeringar, kul- och rullager, maskiner, apparater, kemikalier, papper och pappersmassa, ull-avfall och lump. Vad järnmalmen beträffar har i den till avtalsförslaget hörande skriftväxlingen från ungersk sida förklarats, att med hänsyn till rådande transportsvårigheter för närvarande icke kunde förutses import till Ungern av mer än 72 000 ton under avtalsperioden, men att ungerska regeringen förbehåller sig rätt att begära ökning av kontingensten till 105 000 ton. Denna kvantitet utgör den ursprungligen från svensk sida föreslagna. Sammanlagda värdet av de svenska leveranserna till Ungern beräknas uppgå till ca 19 miljoner kronor.

Den i artikel II omnämnda lista II över varor, vilka avses att införas från Ungern, upptager i främsta rummet vissa livsmedel såsom slaktad fågel, ägg och äggpulver, tomatpuré, lök, äpplen, torkade nypon, vidare fodermedel och viner, fartygsprofiler och -plåt, armeringsjärn, silikat- och magnesittegel, radiörer, radioapparater och -delar, glödlampor, termosflaskor etc., pälsverk, sågad bok, ek och ask, faner, lås och beslag, bauxit, utsädesfröer m. m. Sammanlagda värdet av dessa leveranser beräknas till omkring 27 miljoner kronor.

Jag förordar, att förenämnda förslag till handelsöverenskommelse mellan Sverige och Ungern av Kungl. Maj:t godkännes.

Föredragande departementschefen uppläser härefter det förslag till handelsöverenskommelse mellan Sverige och Ungern med därtill hörande handlingar, för vilket han i det föregående redogjort, samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna nämnda förslag.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Åke Mossler.

*Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållt in-
för Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Särö den 25
juli 1946.*

N ä r v a r a n d e:

Statsråden ERLANDER, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON.

Under erinran att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för handelsdepartementet och tillförordnade chefen för finansdepartementet godkänt förslag till handelsöverenskommelse och betalningsavtal mellan Sverige och Ungern jämte därtill hörande skriftväxlingar, varom enighet vunnits vid i Stockholm förda förhandlingar,

hemställer statsrådet Myrdal, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga chefen för utrikesdepartementets handelsavdelning, envoyén R. R. Sohlman att underteckna ifrågavarande handelsöverenskommelse och betalningsavtal samt verkställa skriftväxlingar i enlighet med nämnda förslag.

Till vad statsrådet sålunda hemställt, vari övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Åke Mossler.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållt inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 september 1946.

Närvarende:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anförf efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena, tillika t. f. chef för finansdepartementet, samt med chefen för folkhushållningsdepartementet.

Sedan Kungl. Maj:t den 25 juli 1946 bemyndigat chefen för utrikesdepartementets handelsavdelning, envoyén R. R. Sohlman att för Sveriges del underteckna bland annat ett av Kungl. Maj:t godkänt förslag till handelsöverenskommelse mellan Sverige och Ungern jämte därtill hörande skriftväxling, varom enighet vunnits vid i Stockholm förra förhandlingar, har handelsöverenskommelsen den 26 juli 1946 blivit vederbörligen undertecknad.

Jag hemställer nu, under åberopande av vad jag den 25 juli 1946 anfört vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag till handelsöverenskommelse, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna överenskommelsen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bengt Söderqvist.

Betalningsavtal mellan Sverige och Ungern.**Accord de Paiement entre
la Suède et la Hongrie.**

(Översättning)

En vue de faciliter le règlement des paiements courants entre la Suède et la Hongrie, le Gouvernement Suédois et le Gouvernement Hongrois ont convenu ce qui suit:

Article 1.

Le paiement de la contrevaleur des marchandises d'origine hongroise importées ou à importer en Suède ainsi que tout autre paiement de la Suède à la Hongrie permis par le règlement suédois sur le contrôle des changes en vigueur seront effectués par des versements à un compte tenu en couronnes suédoises chez la Sveriges Riksbank au nom de la Banque Nationale de Hongrie.

Article 2.

Le paiement de la contrevaleur des marchandises d'origine suédoise importées ou à importer en Hongrie ainsi que tout autre paiement de la Hongrie à la Suède permis par le règlement hongrois sur le contrôle des changes en vigueur pourront être effectués par le débit du compte susmentionné.

Article 3.

La Sveriges Riksbank et la Banque Nationale de Hongrie s'entendront sur les mesures à prendre pour le bon fonctionnement du présent Accord.

Article 4.

Les transactions approuvées pendant la validité du présent Accord par les autorités compétentes des deux pays et non achevées à l'expiration de celui-ci seront liquidées conformément aux dispositions du présent Accord.

I syfte att underlätta regleringen av lopande betalningar mellan Sverige och Ungern har svenska regeringen och ungerska regeringen överenskommit om följande:

Artikel 1.

Betalning av motvärdet till varor av ungerskt ursprung, som införs eller kommer att införas till Sverige, även som varje annan betalning från Sverige till Ungern, som må vara medgiven enligt den gällande svenska valutalagstiftningen, skola fullgöras genom inbetalning till ett konto, som föres i svenska kronor hos Sveriges Riksbank för Ungerska Nationalbankens räkning.

Artikel 2.

Betalning av motvärdet till varor av svenskt ursprung, som införs eller kommer att införas till Ungern, även som varje annan betalning från Ungern till Sverige, som är medgiven enligt den gällande ungerska valutalagstiftningen, må fullgöras genom debitering av förenämnda konto.

Artikel 3.

Sveriges Riksbank och Ungerska Nationalbanken skola överenskomma om de åtgärder som påkallas för detta avtals behöriga fungerande.

Artikel 4.

Transaktioner som under detta avtals giltighetstid godkänts av vederhörande myndigheter i de båda länderna och som icke slutförts vid avtalets utlöpande, skola fullföljas i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

Article 5.

Le présent Accord entrera en vigueur le même jour et aura la même durée de validité que l'Accord commercial signé en date de ce jour.

Fait à Stockholm le 26 juillet 1946.

Pour le Gouvernement Suédois:

Rolf Sohlman.

Pour le Gouvernement Hongrois:

W. Böhm.

Artikel 5.

Detta avtal skall träda i kraft samma dag och ha samma giltighetstid som den denna dag undertecknade handelsöverenskommelsen.

Som skedde i Stockholm den 26 juli 1946.

För svenska regeringen:

Rolf Sohlman.

För ungerska regeringen:

W. Böhm.
